

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. СКОВОРОДИ**

***ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ ХХІ СТОЛІТТЯ
ОЧИМА МОЛОДІ***

**МАТЕРІАЛИ
*IV Міжвузівської студентської
наукової конференції***

20 травня 2020 року

Харків 2020

УДК 330
ББК 65.0
Т33

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова оргкомітету:

Прокопенко І.Ф. – ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, академік НАПН України, доктор педагогічних наук, професор

Члени оргкомітету:

Радченко Л.П. – професор кафедри економічної теорії, фінансів і обліку Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, кандидат економічних наук, доцент

Сідельнікова І.В. – професор кафедри економічної теорії, фінансів і обліку Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, кандидат економічних наук, доцент

Гуцан Т.Г. – доцент кафедри економічної теорії Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, кандидат педагогічних наук, доцент

Мельникова О.В. – доцент кафедри економічної теорії, фінансів і обліку Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, кандидат педагогічних наук, доцент

Власенко Я.В. – член Ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, магістрант 1 року навчання

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди
(протокол № 3 від 15 травня 2020 р.)*

Тенденції та перспективи розвитку економіки XXI століття очима молоді: матеріали IV Міжвузівської студентської наукової конференції (20 травня 2020 р., м. Харків). – Харків: ХНПУ, 2020. – 205 с.

У збірці представлено матеріали IV Міжвузівської студентської наукової конференції, присвяченої Дню науки. Дослідження учасників конференції розкривають актуальні проблеми економічної теорії. Розглядаються питання формування сучасної національної економіки в умовах глобалізації, процеси інноваційного розвитку на мікро- та макрорівнях, проблеми оптимізації фінансово-господарської діяльності суб'єктів підприємництва, теоретичні та практичні аспекти розвитку менеджменту та маркетингу в Україні.

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори та їх наукові керівники.

УДК 330
ББК 65.0

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди, 2020

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	7
Катречко А. В. КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА: ПЕРЕВАГИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ	7
Кривенцова В. Г. ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ	11
Сидоренко М. О. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	15
Біловус Р. В. АКТУАЛІЗАЦІЯ МЕТОДИК ОЦІНКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	17
Ільченко А. Р. ІТ-СТАРТАПИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	23
Крилова К. І. КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	28
Репецька Ю. О. УДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНИ	32
Міжерицький В. А. ОСОБЛИВОСТІ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ	36
Єрмоленко К.-А. В. ВПЛИВ ВИРОБНИЦТВА НА ЕКОЛОГІЮ КРАЇНИ	40
Борисенко В. О. ПРОБЛЕМИ ЗАЙНЯТОСТІ І БЕЗРОБІТТЯ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ	44
Ріпчанська К. Р. БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ: ПРИЧИНИ, ВИДИ ТА ОСОБЛИВОСТІ В УМОВАХ СКЛАДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ	47
Таран О. Г. ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО НАЦІОНАЛЬНОГО РИНКУ ПРАЦІ	51
Чупир Ю. В. ЗОВНІШНЯ МІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ ТА ЇЇ НАСЛІДКИ ДЛЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	55
Деркач В. В. АНАЛІЗ ПРИЧИН ТА СУЧАСНИХ НАПРЯМІВ ЗОВНІШНЬОЇ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ УКРАЇНЦІВ	58

Єрмоленко Карина-Аеліта Валеріївна
ХНПУ імені Г. С. Сковороди
факультет мистецтв, 2 курс, 2 А група
Науковий керівник – старший викладач
кафедри економічної теорії Ночвіна І. О.

ВПЛИВ ВИРОБНИЦТВА НА ЕКОЛОГІЮ КРАЇНИ

Сучасний етап економічного розвитку характеризується значним загостренням та поглибленням екологічних проблем. Причиною цього є концентрація промислових центрів без урахування екологічних вимог, активізація та інтенсифікація впливу людини на довкілля. Всупереч тому, що в Україні в останні роки рівень виробництва значно скоротився, продовжується процес деградації природно-ресурсного потенціалу. Сировинна спрямованість економіки, відсутність зрушень на користь використання енергозощадливих та наукомістких технологій, поглиблює як екологічну так, і економічну кризу, і негативно впливає на конкурентоспроможність національної економіки та якість життя населення.

Промислова політика є важливою складовою стратегії економічного розвитку будь-якої країни й базується на системі відносин між державними органами влади та суб'єктами господарювання, науковими та громадськими організаціями з приводу формування збалансованої, конкурентоспроможної промисловості, основу якої складає високотехнологічне, екологічно орієнтоване та наукомістке виробництво. У країнах з розвиненою економікою розвиток промисловості забезпечується формуванням та реалізацією відповідної промислової політики і є програмованим.

Розв'язання найважливіших проблем економічного реформування і створення сучасної високотехнологічної експортоорієнтованої промисловості потребує збалансованої промислової політики та структурної перебудови економіки України загалом. Нині стає очевидним, що спроби відновити промисловість без формування стратегічних напрямів чи програм розвитку

промисловості, без чіткого формулювання завдань та розроблення актуальних дієвих заходів і механізмів їх реалізації, наразі не мають успіху.

Екологізація оцінюється за обсягами споживання природних ресурсів, кількістю відходів і рівнем їхньої шкоди для довкілля й людини. Недосконалість промислового комплексу не дозволяє повністю переробляти мінеральну сировину. Приблизно 90% повертається в довкілля у вигляді відходів.

В Україні промисловий комплекс за інтенсивністю впливу на довкілля посідає провідне місце, тому і виникає об'єктивна необхідність звернути увагу на екологічний фактор та його роль у здійсненні діяльності окремими економічними суб'єктами в умовах реалізації принципів сталого розвитку національної економіки.

В літературних джерелах виділяють наступні причини загрозового стану довкілля:

- застарілі технології виробництва та обладнання;
- високий рівень концентрації промислових об'єктів;
- несприятлива структура промислового виробництва з високою концентрацією екологічно небезпечних виробництв;
- відсутність належних природоохоронних систем та низький рівень експлуатації наявних природоохоронних об'єктів;
- відсутність надійного правового та економічного механізмів, які стимулювали б розвиток екологічно безпечних технологій та природоохоронних систем;
- відсутність належного контролю за охороною довкілля.

Згідно з даними Деркомстату щорічні відходи підприємств промислового комплексу становлять близько 700 млн т, з них токсичні – понад 100 млн т. Найвищими рівні забруднення атмосфери є в Донецько-Придніпровському регіоні, зокрема в м. Кривий Ріг та Маріуполь [2].

Слід зауважити, що охорона довкілля і раціональне використання природних ресурсів в Україні потребує першочергового вирішення [1].

Відходи часто відзначаються великою токсичністю, оскільки містять сполуки сірки, миш'яку, сурми, селену, телуру тощо. В ряді випадків токсичними є і залишкові кольорові метали: свинець, цинк, мідь, кадмій, ртуть. Головним забруднювачем атмосфери у виробництві цинку, нікелю та міді є діоксид сірки. Якщо він не утилізується як сировина для виробництва сірчаної кислоти, забруднення атмосфери стає вагомим чинником виникнення в районі виробництва зони екологічного лиха. Великі проблеми створюють і скиди стічних вод: у них спостерігається висока концентрація хлору, при виробництві нікелю – сульфату і хлориду натрію.

За даними фахівців Україна має всі шанси реалізувати концепцію сталого розвитку за умови, якщо пріоритетними інвестиціями у розвиток екологічно-безпечних технологій стануть інвестиції у сферу охорони водних ресурсів (близько 60% загальних інвестицій), сферу охорони атмосфери (близько 16%) та сферу охорони надр і раціонального використання земель і збереження заповідного фонду (10-12%). Надзвичайно перспективним вважається використання біопалива, вітрової та сонячної енергії. Для України вважаються реальними цифри 10-50% від загально виробленої енергії, які дасть нетрадиційна енергетика (біогаз, вітрові станції, малі гідроелектростанції) вже у 2020-2025 роках [3].

Розв'язання проблеми екологізації створює позитивний імідж держави на міжнародній арені, забезпечує збалансований розвиток національної економіки та гармонізує її структуру, і як результат – створює перспективи та сприятливе соціо-еколого-економічне середовище для майбутніх поколінь.

Тому, першочерговим завданням українських підприємств, є екологізація виробництва, яка б включала стимулювання екологічної модернізації небезпечних виробництв, що сприятиме сталому розвитку промислового сектора та поліпшенню стану навколишнього середовища; диверсифікацію промисловості шляхом створення нових виробництв з більш глибоким ступенем перероблюваних відходів, розширення номенклатури та асортименту продукції у відповідь на запити наявних та перспективних зовнішніх ринків.

Для України необхідним є здійснення виваженої державної політики щодо екологізації виробництва на основі використання сучасних ресурсозаощаджувальних та екологічно безпечних технологій, а також формування екологічної культури нації, що забезпечить раціональні міжгалузеві структурні зміни й перехід економіки на новий екотехнологічний рівень.

Список використаних джерел:

1. Варламова С. І., Варламова І. С. Екологізація промисловості в Україні: проблеми та перспективи// Ефективна економіка № 1, 2016. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4753> (дата звернення: 19.04.2020).
2. Викиди забруднюючих речовин та парникових газів у атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 19.04.2020).
3. Білявський Г.О. Роль інноваційного потенціалу екологічної освіти і науки в збалансованому розвитку України. URL: http://eco.com.ua/sites/eco.com.ua/files/lib1/konf/1vze/7_s_1VZE.pdf./ (дата звернення: 19.04.2020).